

Önrendelkező élet a fogyatékos személyek számára Fogyatékoságügyi Caucus 2.0. Budapest, 2021.

A koncepció azzal a céllal született, hogy Magyarországon a fogyatékos emberek bárki mással azonos módon – valóban, a mindennapi megélés szintjén, és ne csak elvi síkon – tudjanak önálló életet élni. A fogyatékos embereket a társadalom többsége még ma is beteg embernek tekinti, pedig a hazánk által 2007-ben ratifikált ENSZ Egyezmény a fogyatékosokkal élő személyek jogairól (továbbiakban CRPD) megerősíti, hogy „a fogyatékoság a fogyatékosokkal élő személyek és az attitűdbeli, illetve a környezeti akadályok kölcsönhatásának következménye, amely gátolja őket a társadalomban való teljes és hatékony, másokkal azonos alapon történő részvételben.” Ez azt jelenti, hogy az embereket elsősorban nem a látás-, hallás-, mozgás-, értelmi károsodásuk, vagy siketvakosságuk, autizmusuk, illetve pszichiátria betegségük teszi fogyatékosá, hanem a társadalomban, a környezetükben meglévő akadályok, a velük szemben gyakran tanúsított előítélet, és a korábban megépített és kialakított, a fogyatékos emberek igényét figyelmen kívül hagyó fizikai és kommunikációs környezet korlátai.

Semmit rólunk nélkülünk! – A fogyatékos embereket minden őket érintő ügyben partnerként kell bevonni; elengedhetetlen az érdekvédelem megerősítése, függetlenítése a kormányzattól és a politikai oldalaktól. Jelen anyag nem kíván teljes körű megoldást felvázolni a fogyatékos emberek önrendelkező életének megteremtésével kapcsolatban. A dokumentum olyan sarokpontokat tartalmaz, amelyek rendezése nélkül nem lehet igazi változást hozni a fogyatékoságügyben.

A fogyatékoság mindenki ügye! – A fogyatékoságügyi politika horizontális ügy, nem csak a speciálisan fogyatékos embereket célzó részterületeken kell figyelembe venni, hanem minden közpolitikában.

- a.) Akiről nincs adat, az nem számít! A fogyatékos emberekről is legyenek adatok a statisztikai adatgyűjtésekben nemek szerinti lebontásban.
- b.) A fogyatékos nők és lányok – a fogyatékos emberekre és a nőkre vonatkozó szabályozások vegyék figyelembe a fogyatékos lányok és nők szempontjait.
- c.) Befogadó költségvetés készüljön a fogyatékos emberek jogait figyelembe vevő hatásvizsgálatok elvégzésével, felmérve a fogyatékos személyeknek az adott területen való egyenlő részvételéhez szükséges költségeket.

Valódi akadálymentességet a fogyatékos emberek számára, jogaik, önrendelkezésük és esélyegyenlőségük biztosítására! Az egyetemes tervezés módszerével mindenki számára egyenlő esélyű hozzáférés valósítható meg. Ez a tervezési módszer nyertes-nyertes helyzetet teremt ép és fogyatékos emberek számára egyaránt. Le kell bontani a meglévő fizikai és infokommunikációs, jogi és szemléletbeli akadályokat, el kell érni, hogy európai uniós és hazai közpénz támogatásával kizárólag olyan fizikai és infokommunikációs környezet, kutatások, termékek, szolgáltatások jöjjenek létre, melyek bárki számára, így a fogyatékos emberek számára is hozzáférhetők, használhatók. Létre kell hozni egy Akadálymentességi Monitorozó Testületet.

Támogatott döntéshozatal - A gondnokság gyors, határozott, mindenkire kiterjedő felülvizsgálata, a bíróságok továbbképzése.

Bár az új Polgári törvénykönyv bevezette a támogatott döntéshozatal intézményét – nem törölte el, sem a teljesen, sem a részlegesen korlátozó gondnokságot, és mai napig magas a cselekvőképességet teljesen, illetve részlegesen korlátozó gondnokság alatt álló emberek száma.

A családok terheinek csökkentése - Mindenki számára elérhető, jó minőségű, hozzáférhető szolgáltatások mindenütt az országban, mindenkinek, tekintet nélkül az anyagi helyzetre. A fogyatékos emberek önálló életvitelének biztosítása minden tekintetben – ez az az átfogó cél, amelyet a társadalompolitikai intézkedéseknek elő kell segíteni.

- a.) Egészségügyi ellátás és rehabilitációs szolgáltatások nem másokkal azonos alapon biztosítottak a fogyatékos emberek számára, ezen változtatni kell!

- b.) Szociális alapellátás – a fogyatékos emberek önálló életvitelét biztosító szociális szolgáltatásokat saját közösségükben kell biztosítani igény szerint a nap 24 órájában, az igények szerinti kapacitással a reggeli, esti és hétvégi időszakokban is.
- c.) Bentlakásos intézmények – a fogyatékos emberek lakhatását saját környezetében kell biztosítani megfelelő szolgáltatási gyűrű megteremtésével.

Igazságot szolgáltatunk a rokkantsági ellátás kérdésében – Az érintettek bevonásával döntünk a jelenlegi rokkantsági ellátás reformjáról, nyugdíjszerűen vesszük figyelembe a szolgálati időt és a keresetet. Egyúttal kárpótoljuk mindazokat, akiket az alaptörvény-ellenes korábbi döntés miatt anyagi kár ért. Biztosítjuk a foglalkoztatási rehabilitáció elérhetőségét és megfelelő minőségét, és intézkedéseket teszünk annak érdekében, hogy mindenki tisztességes jövedelemmel rendelkezzen.